

**Södertälje
kommun**

Kommunikationsverktyg som främjar elevers delaktighet

Konkreta exempel

Vilka kommunikationsverktyg använder jag i samtal med elever?

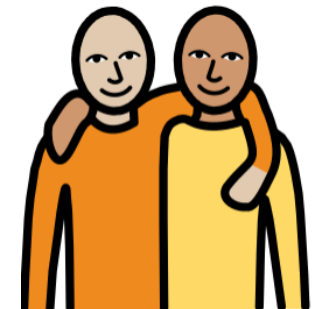
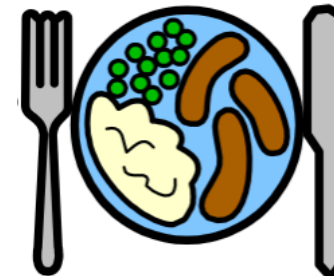
Kommunikationsverktyg som främjar elevers delaktighet

- Samtalsmatta
- Dialogverktyg skolsituation
- Dialogverktyg närvaro
- Effekter?
- Visuellt stöd för ökad delaktighet
- Idégenerera

Samtalsmatta (Talking mats)

- En visuell samtalsmetod som utvecklades i Skottland av forskare vid University of Stirling.
- Metoden togs fram för att hjälpa personer som har svårt att uttrycka sig verbalt att kunna dela sina åsikter, upplevelser och känslor på ett mer tillgängligt sätt.
- Samtalsmattan är en fysisk matta eller yta där man arbetar med **foton/bilder/symboler/fysiska föremål**.

Steg för steg:

- **Välj ett samtalsämne**

Till exempel: *Hur trivs du i skolan/på fritids?*

- **Lägg ut en värderingsskala högst upp**

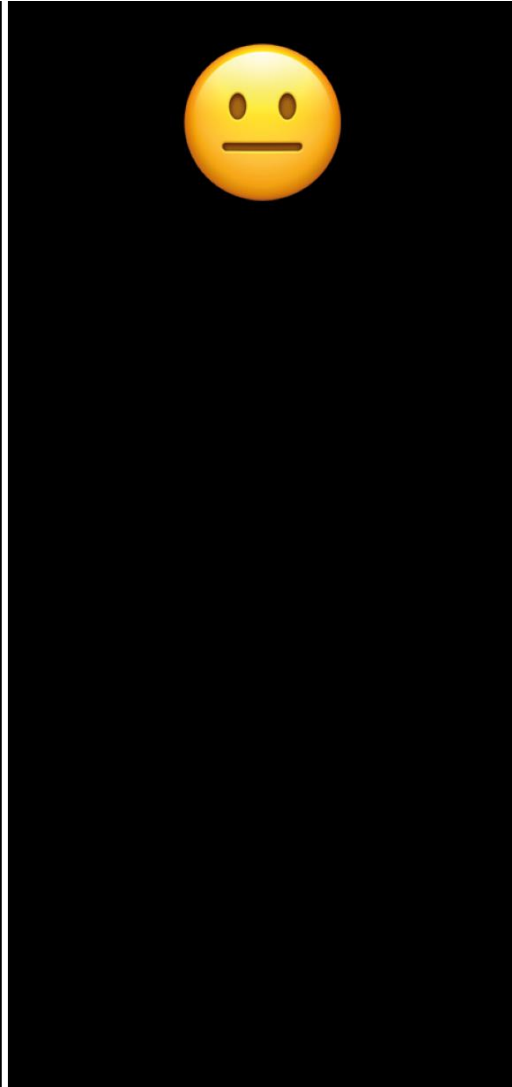
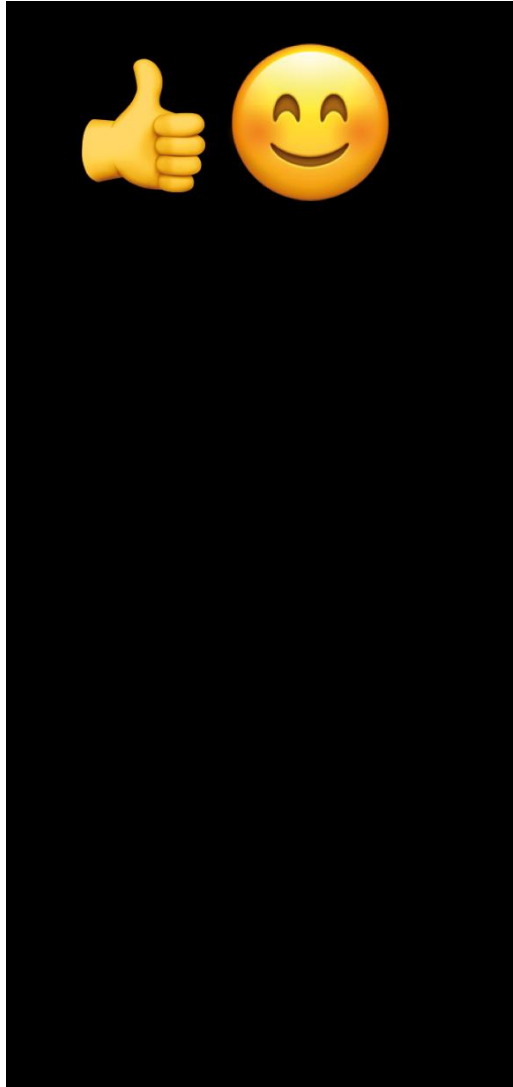
Vanliga alternativ är:

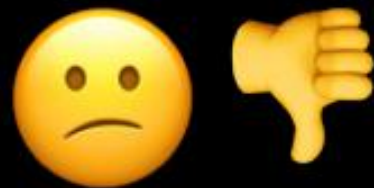
- 👍 Gillar
- 😐 Osäker / mitt emellan
- 👎 Gillar inte

- **Presentera bilder en i taget**

- **Eleven placerar bilden på mattan**

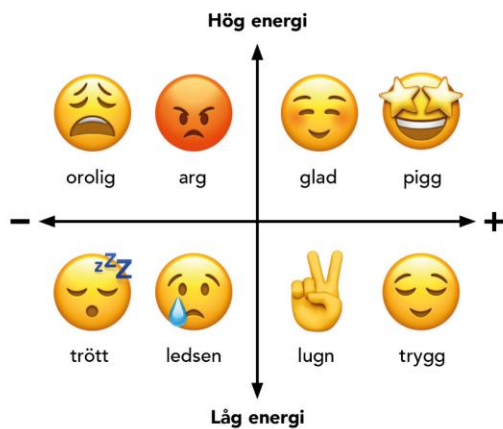

♥ Mående och trivsel

Känslokompassen

Hur känner du dig oftast i skolan?

Hur påverkar de olika områdena ditt mående och din skoldag?

Ringa in 👉 eller 👍

♦ Styrkor och förmågor

Vad är du bra på?

Jag är ...

- Påhittig
- Modig
- Snäll
- Ärlig
- Rolig
- Social
- Noggrann
- Praktisk
- Konstnärlig
- _____

I klassrummet är jag bra på att ...

- Lyssna
- Skriva
- Läsa
- Tala
- Arbeta självständigt
- Arbeta i grupp
- Göra korta uppgifter
- Göra långa uppgifter
- Titta på film
- Hålla en presentation
- _____

Mål och motivation

Vilka är dina mål i utbildningen just nu?

Vad behöver du hjälp med för att nå dina mål?

Vad drömmer du om att göra i framtiden?

Nu

Framtid

Resultat

Hur tycker du att det går för dig i dina ämnen?

Estetisk verksamhet

Samhällskunskap

Idrott & hälsa

Religion

Matematik

Historia

Naturkunskap

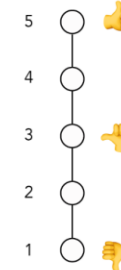
Yrkesämnen

Språk

Hemkunskap

To do - plan framåt

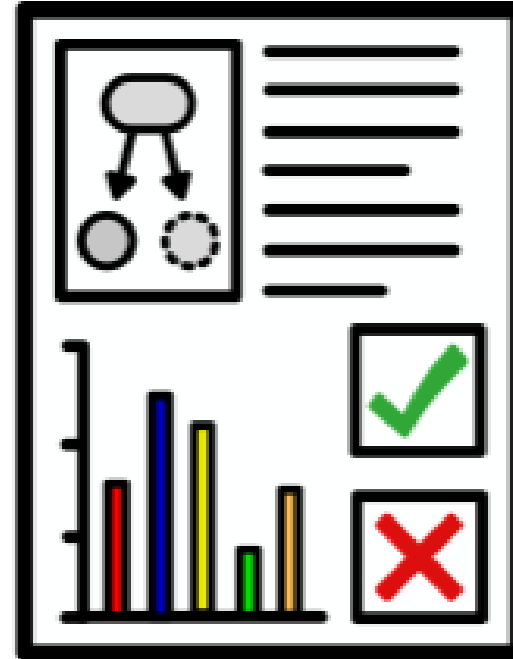
Vad kan du göra för att lyckas med din utbildning och må bra?

Vad kan skolan göra för att du ska lyckas med din utbildning och må bra?

Vad kan andra göra för att du ska lyckas med din utbildning och må bra?

Effekter?

- Elever mer delaktiga och engagerade
- "Fylligare" samtal
- Elever tar fler initiativ till kommunikation
- Elever pratar med varandra om sitt "möte"
- Enkel dokumentation att fota av och dela med vårdnadshavare
- Jämlikare samtal

Närvaro

- Delaktighet avgörande
- Elever på KU-dag – vad bidrar till närvaro och ökar risk för frånvaro
- Uppföljning med intervjuer på samtliga gymnasieskolor och anpassad gymnasieskola
- Analys
- Dialogverktyg
- Pröva och justera

- Främja närvaro och förebygga frånvaro på gruppnivå
- Förebygga och åtgärda frånvaro på individnivå

SAMTALSSTARTARE

INLEDNING

Samtalsstartaren är till för att skapa delaktighet och få med elevers röst i frågor som rör skolnärvaro. Genom att tänka och arbeta tillsammans bidrar vi till att göra skolan till en plats där alla elever kan och vill vara.

De områden som finns i samtalsstartaren bygger på elevers berättelser om vad som bidrar till närvaro och vad som kan öka risk för frånvaro. Den är tänkt som inspiration till samtal och idéer. Lägg gärna till fler områden om något saknas.

DEL 1 - Samtala

1. Fördela roller:

2. Samtala utifrån områdena nedan med hjälp av följande stödfrågor:

Fråga A: Vilka områden, utifrån din upplevelse eller erfarenhet, har störst påverkan på att du/elever kommer till skolan och deltar på lektioner? Varför?

Fråga B: Vilka områden, utifrån din upplevelse eller erfarenhet har störst påverkan på frånvaro, att du/elever inte kommer till skolan eller deltar på lektioner? Varför?

DEL 2 - Sammanfatta

Sammanfatta samtalet genom att skriva ned vad gruppen har sagt om vilka faktorer som bidrar till närvaro och vilka som ökar risk för frånvaro.

Det som bidrar till närvaro?

-
-
-
-

Det som ökar risk för frånvaro?

-
-
-
-

Hälsa

Till exempel sömn, kost, fysisk aktivitet, stress, psykiskt mående

Relationer

Tex. vänner, gruppkultur, gemenskap, sammanhållning, andra trygga relationer

Lärmiljö

Tex. struktur, tydlighet, arbetsätt, arbetsro, information, korridorer, klassrum

Bemötande

Tex. känna sig välkommen, respekterad, bli litad på, att någon bryr sig

Annat

Annat som..

Schema

Tex. rast, starttid, håltimmar, sluttid, byte av lektion / aktivitet

Individuella behov

Tex. anpassningar, för höga/ låga krav, att få hjälp och stöd

Delaktighet

Tex. möjlighet att påverka, bli lyssnad på, kunna delta

Meningsfullhet

Tex. att något känns viktigt / intressant, val av program, motivation, roliga aktiviteter

DEL 3 - Prioritera

Prioritera det viktigaste området att arbeta med på vår skola för att stärka närvaro:

Det viktigaste området är

för att

.....

Förbättring 1: Ge exempel på hur skulle skolan kunna bidra till att förbättra det här området?

.....

.....

Förbättring 2: Ge exempel på hur jag som elev/vi som elever kan bidra till att förbättra det här området?

.....

.....

SAMTALSGUIDE

INLEDNING

Samtalsguiden är till för att du som elev ska kunna ge ditt perspektiv på skolsituationen och vad som påverkar dina möjligheter att komma till skolan och vara på lektioner. Vi vill att skolan ska vara en plats där du som elev kan och vill vara.

I samtalsguiden finns områden som bygger på elevers berättelser om vad som bidrar till närvaro och vad som kan öka risk för frånvaro. Områdena kan vara ett stöd i samtalet. Lägg gärna till fler områden om du tycker att något saknas.

DEL 1 - Samtala

Samtala utifrån områdena nedan med hjälp av följande stödfrågor:

Fråga A: Vilka områden har störst påverkan på närvaro, att du kommer till skolan och deltar på lektioner? Varför?

Fråga B: Vilka områden har störst påverkan på frånvaro, att du inte kommer till skolan/ inte deltar på lektioner? Varför?

DEL 2 - Sammanfatta

Sammanfatta samtalet genom att skriva ned vilka faktorer som bidrar till närvaro och vilka som ökar risk för frånvaro.

Det som bidrar till närvaro?

-
-
-
-

Det som ökar risk för frånvaro?

-
-
-
-

Hälsa

Till exempel sömn, kost, fysisk aktivitet, stress, psykiskt mående

Relationer

Tex. vänner, gruppkultur, gemenskap, sammanhållning, andra trygga relationer

Lärmiljö

Tex. struktur, tydlighet, arbetsätt, arbetsro, information, korridorer, klassrum

Bemötande

Tex. känna sig välkommen, respekterad, bli litad på, att någon bryr sig

Annat

Annat som...

Schema

Tex. rast, starttid, håltimmar, sluttid, byte av lektion / aktivitet

Individuella behov

Tex. anpassningar, för höga/ låga krav, att få hjälp och stöd

Delaktighet

Tex. möjlighet att påverka, bli lyssnad på, kunna delta

Meningsfullhet

Tex. att något känns viktigt / intressant, val av program, motivation, roliga aktiviteter

DEL 3 - Förändra

Vad kan skolan göra för att stärka din närvaro i skolan och på lektioner?

-
-
-
-
-

Lyft fram dina styrkor! Vilka av dina styrkor använder du som möjliggör din närvaro?

-
-
-

Datum för uppföljning:

Effekter

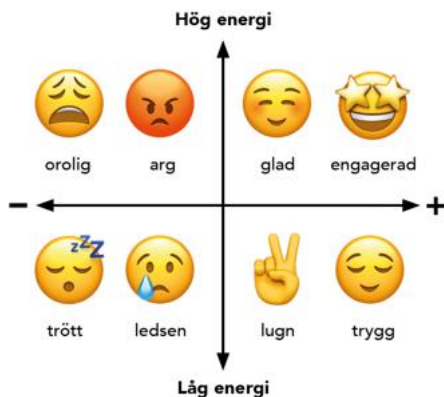
- Elevperspektiv som del i närvarofrämjande arbete
- Fylligare samtal
- Får reda på sådant vi inte visste – möjlighet till nya och klokare lösningar
- Ökad delaktighet

Visuella verktyg – bra för alla

Uppstart: Känslokompassen

Hur känner du dig oftast i skolan?

Styrkor & förmågor

Vi vet att det är viktigt att se sina styrkor och förmågor. Styrkor och förmågor utvecklas under hela livet.

När jag är som bäst - mina styrkor och förmågor

Markera dina tre främsta styrkor och förmågor. Lägg gärna till ett eget exempel.

- Kreativ
- Modig
- Planera
- Nyfiken
- Social förmåga
- Strukturera
- Uthållig
- Vänlig
- Samarbeta
- Ärlig
- Noggrann
- Ta ansvar
- Humor
- Praktisk
- _____

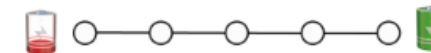
Visste du att det är en styrka att kunna be om hjälp?

Hur mycket energi har du för skolan?

Tid & energi

Hur mycket tid & energi har du för detta?

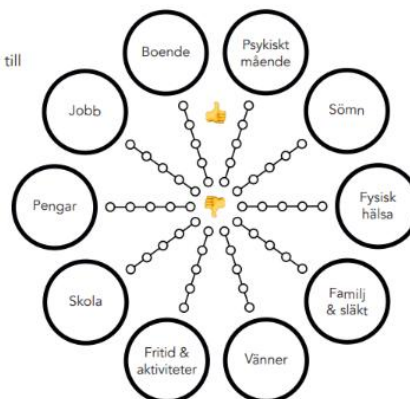

Dina styrkor

Livsområden

Vilka livsområden påverkar ditt liv till det bättre och får dig att må bra?

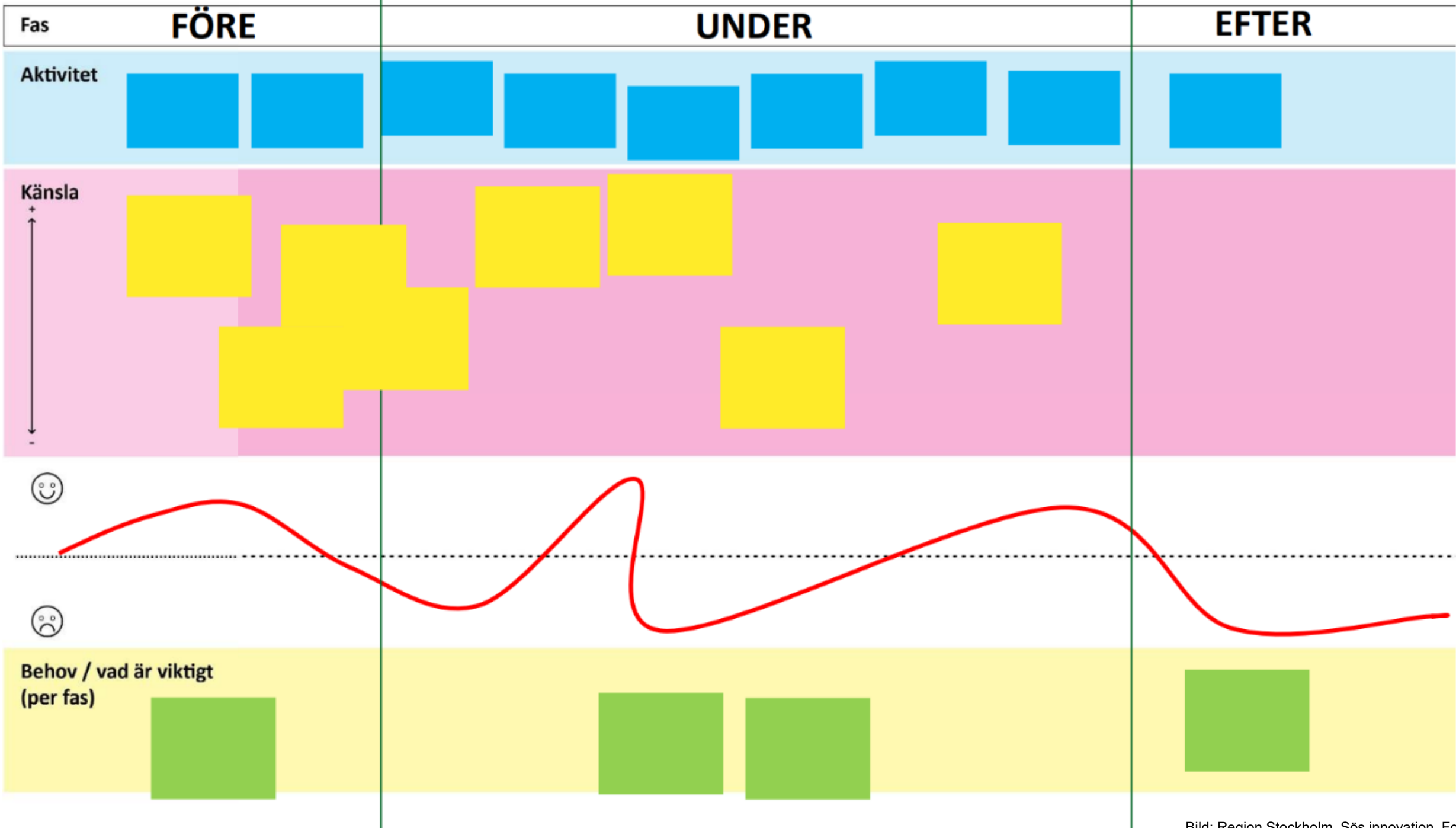
Vilka livsområden drar ner ditt välmående?

Del 2 Vad får dig att må bra i skolan?

Prioritering:

Exit

- Vad tar jag med mig till min egen verksamhet?
- Hur skulle jag kunna använda verktygen i min vardag?
- Vilket verktyg finns inte idag – men borde finnas?

